

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Pe pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Narečnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristočna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenem nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 62.

V Ljubljani, v soboto 15. marca 1890.

Letnik XVIII.

Državni zbor.

Z Dunaja, 14. marca.

Dr. Smolka.

Predsednik poslaniške zbornice dr. Smolka je pred dvema letoma praznoval 40letnico svojega parlamentarnega delovanja, danes pa je ravno 10 let, odkar je bil po odpovedi grofa Coroninija izbran za predsednika zbornice poslancev. Kakor pred dvema letoma, tako so se poslanci vseh strank državnega zbora z gospodi ministri vred spominjali tega častnega dneva ter podpisali kratko čestitko, ki so jo v znamenje svojega spoštovanja izročili g. predsedniku.

Dr. Vašaty in dr. Rieger.

Že zadnjič sem omenjal, da je dr. Vašaty v zadnji seji govoril o „Narodnih Listih“, ki jih je praški cesarski namestnik grof Thun prepovedal prodajati po trafikah. Eden mladočeških poslancev, menda grof Lažanski, je pri tej priliki zaklical: To je drugi Koller! Dr. Grégr pa je rekel, da je grof Thun s tem činom pokazal svojo surovost in počlost! In še neki klic se je glasil: Pri njem se predrznost pari z nezmožnostjo!

Med velikim hrupom in nemirom dr. Smolka teh izrekov ni slišal; ko mu je pa v roke prišel stenografski zapisnik ter je iz njega razvidel, kaj se je godilo, zavedal se je svoje dolžnosti, da kaj takega kot predsednik ne sme in ne more dopuščati. V pričetku današnje seje se je torej spominjal gori navedenih medklicev ter jih grajal, rekši, da se taki izrazi v državni zbornici ne spodobijo. (Dobro!)

Prva točka današnjega dneva je bila postava, ki vladi dovoljuje po sedanjem razmerju pobirati davke do konca meseca maja. To pooblaščenje je zaradi tega potrebno, ker ni misliti, da bi mogli državni proračun rešiti do konca meseca marca. Pri

tem predmetu oglasi se dr. Vašaty k besedi in ostro graja sedanjo vlado, češ, da družega ni storila za Češko, kakor da je privolila v premembo volilnega reda za veliko posestvo. Pretresal je tudi naj-novejšo spravo med češkim in nemškim narodom in se pri tej priliki zaganjal v dr. Riegro, dr. Matuša itd. Predsednik dr. Smolka ga je opominjal, da to ne spada k stvari, ker češka sprava ni na dnevnem redu, ali dr. Vašaty je vsled tega opomina le še huje skipel in se znašal tudi nad predsednikom, ki zavira prosto besedo.

Ti osebni napadi vzdignili so dr. Riegro, ki je z nekaterimi prav kratkimi, pa tem bolj krepkimi stavki odgovarjal predgovorniku. Zbornici prepušča sodbo o neosnovanih napadih na moža, ki ga je zaupanje cele zbornice posadilo na sedež predsednikov, ravno tako napade na družega moža (dr. Matuša), ki je bil skozi veliko let naš tovariš v državnem zboru in zaradi katerega živo obžalujemo, da ga ni več med nami, ker ga je deželni zbor češki soglasno postavil na drugo važno mesto. Kar se tiče osebnih napadov na njega (dr. Riegro) samega, neče se danes z njimi pečati, ker češka sprava ni na dnevnem redu. Prišla bo prilika o tej zadevi govoriti v deželnem zboru, morda tudi v državnem zboru pri razpravi državnega proračuna, tedaj hoče reč natančneje pretresati, tedaj se bode tudi pokazalo, so li prav ravnali ali ne. Toliko pa že sedaj reče, da ga je pri spravi vodila edino le želja, že skoraj enkrat mir narediti v mili češki domovini. Gledé neomadežanosti svoje se sklicuje na vnanje priče; tudi najhujši in največi sovražniki mu ne morejo ničesa očitati, zato se ne boji ničesa ter mirno prepušča sedanjemu in sledečemu svetu, naj sodi, je bil li res tako velik greh poganjati se za mir v preljubljeni češki domovini!

Živahni dobro-klici in ploskanje z rokami je sledilo tem besedam dr. Riegro, katerega so poslanci od vseh strani obsuli in mu prav dajali, da

je tako odločno zavrnil malovredne napade. Po krepkih besedah Riegrovih poročevalce ni imel ničesa več odgovarjati prvemu govorniku in predloženi načrt je bil sprejet brez vsakotere premembe v drugem in tretjem branji.

Nedolžno obsojeni.

Druga točka dnevnega reda je bilo nadaljevanje razprave gledé odškodovanja nedolžno obsojenih. Kakor sem že večkrat omenjal, dotičnemu zakonu nobena stranka ne nasprotuje in celi prepir med juristi se vrši prav za prav le o tem, kako naj se ta odškodovina imenuje, in kako naj jo prisojajo sodišča.

Danes so pri § 6. govorili Kronawetter, Lienbacher, Dostal in Zucker. Da bi se odškodovanje ne zavleklo, predlagal je dr. Dostal dostavek, da morajo sodišča, ki imajo razsojati o njem, nemudoma reševati to reč. Pa ostal je v manjšini. Pri poznejših določbah je Kronawetter predlagal neko premembo, pa tudi zastoj. Pri § 19. je dr. Zucker silno ostro prijemal poročevalca Jaquesa, ki mu vedno oponaša, da je profesor; če bi hotel biti surov, rekel bi, da ga Jaques zavida za profesuro. Konečno je predlagal malo premembo § 19., kateri je pa oporekal Lienbacher, češ, da so njegovi pomisleki prazni, ker ni tako lahko pričenjati novo razpravo, že je odslej preteklo dosti časa. Po konečni besedi poročevalca, ki se je opravičeval zaradi napadov na dr. Zuckra, je bil § 19. sprejet nespremenjen in celi zakon rešen.

Rešeni ste bile torej samo dve točki dnevnega reda. Volitev Forregerjeva pride v prihodnji seji na vrsto, ki bo v torek dné 18. t. m. V prilogi pošljem poročilo legitimacijskega odseka o njej, da iz njega posnamete važnejše reči, če se Vam primerno dozdeva.

Mladočehi

so pred sklepom današnje seje izročili interpelacijo do ministerskega predsednika, v kateri se pritožujejo

LISTEK.

Kritiška pisma.

XVII.

„Ej uhnem, ej uhnem“, ta pesem slovanskih čolnarjev, ki so vpreženi v ladijo ob šumeči Volgi, glasila se je minole dni v Ljubljani. Strmeli smo iznenadjeni ter občudovali mile glasove in otožno pesem slovansko. Najbolj nežni, kakor srebro vbrani glasovi in mogočni, gromeči basi so pretresali v čarobnih akordih naša srca, akoravno imamo tudi mi svoj znani „ej uhnem“, ko vlačimo trudni in zmučeni topeči se politični čoln po razburjenih valovih bistre Save, Drave, Soče in kalne Ljubljance.

Srečni pevci in zavidani Slavjanski, zakaj rumenjake vam kujejo vaši milodoneči glasovi in vaše težake občudujejo po vesoljnem svetu, naši politični „ej uhnem“ pa nas veljajo od leta do leta več bremen in praznih upov.

In vendar pošiljamo tudi Slovenci svoje politične pevce z „narodnimi godali“ koncertovat na Dunaj, a pri njihovem koncertnem vspredu se zabava navadno le tretja galerija, sicer pa se ponavlja na kurulskih sedežih že stereotipno „zdehanje“, ki prouzroča neznožno sušo po političnih žepih naših koncertantov.

Le kedar poprime nagajivi krč nemške liberalce proti nam preprijazni vladi in kedar so v nevarnosti dispozicijski groši, tedaj se čuje sarkastični glas: „Hie gut Slovenen allewege!“

Postna dōba je, in vendar se nam dozdeva letos, da osobito Slovenci ne čutimo preveč otožnosti in dolgega časa, kajti od Kolpe in Rinže pa do Ljubljane se prepevajo „allegro“ popevke o dolenski železnici; v središču Slovenije so nas zabavali v divnih pesnih naši severni bratje in gori ob srebropeni Veltavi se popevajo baš zdaj v „dur“-akordih mladočeške podoknice, da Rieger in Grégr ne moreta zatisniti očesa.

Največjo krivico bi nam storil isti, ki bi trdil, da nismo Slovani večji godbi, ali pa da vsaj ne umemo vglasbiti disonancije svojih godal vpricho vsega sveta, ki nas zavida.

In napósled zavidamo se tudi sami za svojo „pevsko žilo“ in razne „narodne koncerte“, katere si prirejamo v svoji složnosti in nevsahljivem optimizmu, saj poslednji ne cvetě nikjer v taki obilici, kakor v naši domači ograji.

A propos! Pri tej priliki se spomnimo smešne pravljice ali pa žalostne istine, kako je zidala neka francoska srenja vsako leto ob volitvah v parlament svojo zaželjeno železniško postajo.

Neki mandata željni poslaniški kandidat je obljuboval vedno za mandat svojim volilcem železniško postajo, a ko se je vračal s praznimi rokami iz zbornice, zatrjeval je, da bi bila sama postaja prepričilo plačilo za izkazano mu zaupanje, in da hoče izposlovati celó novo železnico v volilnem okraju. S takimi obljubami si je prislužil še nekaj mandatov, a ko tudi najslajše obljube niso več vlekile, pričel je neki tujec nenadoma voziti kamenje in opeko na kandidatovo posestvo. Poslednje brezdvomno zagotoviло pričete železnice obvarovalo je zopet z nepopisnim navdušenjem že omajan mandat.

Vendar pravljica pripoveduje, da je že davnaj potekel omenjeni mandat, a da še vedno leži navoženo kandidatovo kamenje na njegovem vrtu — in da se zaželjena železnica niti ob času novih volitev ne zida več.

Slovenci nismo pesimisti. Poslednje je naša sreča in pa istina, da imamo tudi že nekaj podarjenega peska in kamenja za dolensko železnico.

Vse je torej v najlepšem cvetu, in ako ne prej, v dōbi novih volitev bodemo zopet merili svoje nade in upe. Ako se godi Dolenjcem morda jednako kakor francoskim volilcem, v časti bodo vendar še dalje dolenski klanci in pa sedanja narodna dolenska poezija, katere odmev je: „Ej uhnem!“

Psevdonim.

Stiskalnice za zeleno pičo in žir

Bluntov patent, za ohranjanje raznih pič, sladkih in zelenih, detelje, turšlee, repnih peres itd. so odlična iznajdba tekom enega leta. Ne pozabiti nove dobe, ohraniti si posebno dokazana s prakso, ter veliko koristijo kmetijstvu; dokazano je s tem, koliko strojev smo dosedaj prodali, kakor tudi z mnogostevilnimi sijajnimi pričevali oblastnih in kmetijskih prvakov.

700

repna peresa

kajti zadnjeletni poskusi so pokazali da so repna peresa izvrstna zimska krma.

Navodila rabe, ki jamčijo gotov uspeh, kakor tudi prospekte, ocene in pričevala gratis in franko.

PH. MAYFARTH & Comp., tovarne kmetijskih strojev,
Dunaj, II., Taborstrasse 76. (10-6)
Frankobrod ob M. in Beroltn N.
edini opravičeni izdelovatelj stiskalnic s samostojno in nepretrgano delujočim navornim pritiskom, patent Blunt.

Ivan Kregar,

izdelovalec cerkvenega orodja in posode
Rimska cesta št. II, Ljubljana,
naznanja prečast. duhovščini in sl. občinstvu, da je otvoril

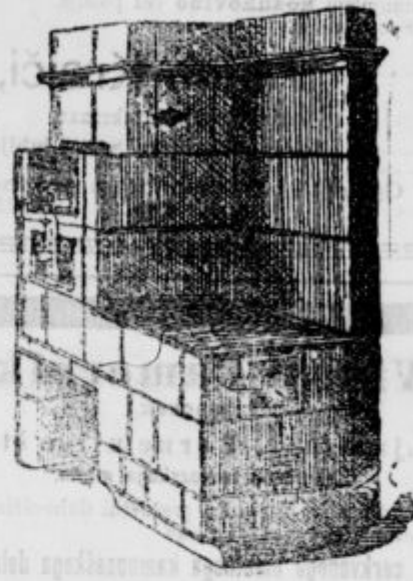
pasarsko delalnico

ter se priporoča v izdelovanje najraznovrstnejšega cerkvenega orodja, kakor: monštrano, oiborjev, kelihov, tabernakeljnov, svečnikov, lestencev (lustror) itd., katero obljubi izvršiti po najnovejši obliki, po poslanih vzorcih ali lastnem načrtu pošteno, lično, trpežno in po najnižji ceni.
Sprejme tudi stare orodje v popravo in prenovljenje, posrebuje in pozlatuje v ognju. (21)
Ilustrovani ceniki so zastoj in franko na razpolago.

Andr. Druškovič

trgovina z železnino na mestnem trgu 10,
priporoča po zeló nizki ceni

okove za okna in vrata, storje za štokadoranje, samokolnice, traverze in stare železniške šine za oboke, znano najboljši kamniški Portland- in Roman-cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi

lepo in močno narejena

štedilna ognjišča

in njih posamezne dele.

Vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v malih urah in majhnimi stroški na pravem mestu do vode priti; ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za izkopane vodnjake, železne cevi in železoliti gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile in železna okova.

Za poljedelstvo: (11)

vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno nasajeni plugi in plužna, železne in lesene brane in zobove zanje, motike, lopate, rezovnice, krampe itd.

Tudi se dobiva zmirom sveži dovski mavec (Lengensfelder Gyps) za gnojenje polja.

Najboljša (20-4)
BRNSKA SUKNA
razpošilja po originalnih tovarniških conah tovarna črna sukna
Siegel-Imhof
v Brnu.
Za elegantno pomladno in poletno moško obleko
zadostuje odrezek v dolžnosti 3-10 metra, to je 4 dunajski vatli. — Odrezek velja: gld. 4-80 iz navadne, gld. 7-75 iz fine, gld. 10-50 iz jako fine, gld. 12-40 iz najfineje
PRISNE OVČJE VOLNE.
Tudi se dobe v največji izbiri: s svilo pretkana grebenasta sukna, blago za ogrtače, leden za lovce in turistice, poravične in tosking za salonske obleke, predpisana sukna za guburadnike, blago iz sukancica, ki se sme prati, pristno piqué-gilet-blogo itd.
Za dobro blago in točno deponiljatev se jamči.
Uzorec zastoj in franko.

Razprodaja.
Slavno občinstvo uljudno opozarjam, da sem prevzel **M. Rössman-ovo zalogo stekla** na Velikem trgu
ter razprodajam mnogo pod tovarniško ceno najrazličnejše steklo, porcelan, beloprsteno robo, svetilnice, slike, ogledala, podobe, léstence itd.
V obilo nakupovanje se priporočam odličnim spoštovanjem
P. Kajzel,
steklar na Starem trgu.
(3-2)

Gradec: Lekarna Vendelina pl. Trnkóczyja, deželna lekarna, Sackstrasse.
Dunaj: Lekarna Viktorja pl. Trnkóczyja, „pri sv. Francišku“ (obenem kemična tovarna) V., Hundsthurmerstr. 113.
Nepresegljivo za zobe
je
I. salicilna ustna voda
aromatična, vpliva okrepčevajoče zabranjuje gnulobo zob ter odstranjuje iz ust neprijetni duh. Jedna velika steklenica 50 kr.
II. salicilni zobni prašek
splošnje priljubljen, vpliva jako okrepčevajoče ter ohranjuje zobe svetlo-bela, à 30 kr.
Navedeni sredstvi, o katerih je došlo mnogo zahvalnih pisem, ima vedno sveži v zalogi
Lekarna Trnkóczy
zraven rotovža v Ljubljani.
Dunaj: Lekarna Julija pl. Trnkóczyja, „pri zlatem levu“, VIII., Josefstädterstrasse št. 30.
Dunaj: Lekarna dr. Ottona pl. Trnkóczyja, „pri Radeckiju“, III., Radetzkyplatz št. 17. (7)
Zunanja naročila se s prvo pošto izvršujejo.

Trgovina z železnino
Albin-a C. Ahčin-a
v Ljubljani, Gledališke ulice št. 8,
priporoča svojo bogato zalogo poljedelskega orodja, posebno plugov, lepo in močno izdelanih po najnižji ceni, plužnih delov, motik, lopat, ameriških gnojnih vil, prav lepo in lahko izdelanih, a poleg tega vendar trpežnih, zobov za brane, žag za na vodo, pil za žage, delov za vodnjake, mesingastih plošč za komate, potem rož, steselcev, ôs, zavornic za vozove, okov za vozé itd., šin za kolesa, podkev, cokel, konjskih žabljev, slokih žag, kôs, srpov, slamoreznih kôs, klepalnega orodja, sekir, cepinov, železnih grabelj. (28-4)
Staro železo, mesing, baker, kositar, cink, svinec kupuje se vedno po najvišjih cenah.

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Podružnica za Avstrijo: Dunaj, Giselastrasse 1, v hiši društva.
Podružnica za Ogersko: Pešta, Franz-Josefplatz št 5 in 6, v hiši društva.

Društvena aktiva dné 30. junija 1889	frank. 106,578,528-96
Letni dohodki premij in obresti	19,328,518-86
Izplačitve za zavarovalne in rentne pogodbe, za zakupnine itd. v dobi društvenega obstanka (1848)	219,930,701-87
V zadnji dvanajstmesečni poslovalni dobi vložilo se je pri društvu za novih ponudb, vsled česar iznaša v dobi društvenega obstanka skupni znesek vloženih ponudb	49,069,600-—
	1,610,827,280-—

Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za predloge daje brezplačno
glavni zastop v Ljubljani
(12-3) pri **Gvidu Zeschko-tu**
Tržaška cesta, št. 3.